

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES INSTITUCIONALS I GENERALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 355-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 27

Presidència de la Sra. Margalida Pocoví i Sampol

Sessió celebrada dia 12 de juny de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) **RGE núm. 6792/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a garantir una insularitat digna als funcionaris de l'administració de justícia que presten els seus serveis a les Illes Balears. [364](#)

2) **RGE núm. 6865/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa que el Ministeri de Justícia procedeixi a la dotació de l'espai necessari per fer efectiva la promesa Ciutat de Justícia de Palma. [367](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Bon dia, sí, presidenta, Malena Riudavets substitueix Iago Negueruela.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Llorenç Pou substitueix Marc Pons.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu al debat i votació de les proposicions no de llei RGE núm. 6792 i 6865/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 6792/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a garantir una insularitat digna als funcionaris de l'administració de justícia que presten els seus serveis a les Illes Balears.

Començam per la Proposició no de llei RGE núm. 6792/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a garantir una insularitat digna als funcionaris de l'administració de justícia que presten els seus serveis a les Illes Balears. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Nadal, per un temps de cinc minuts.

EL SR. NADAL I BARCELÓ:

Moltes gràcies, presidenta, i molt bon dia a tots, senyores i senyors diputats. Quan parlo d'independència judicial parlo d'un dret de la ciutadania d'obtenir una resposta en els conflictes plantejats front als tribunals subjectes a l'ordenament jurídic. La proposta que presentem avui aquí creiem que és realment important i, bé, esperem el vot a favor de la resta de grups, ja que es torna a tenir en compte un tema que ja s'ha debatut diverses vegades en aquesta cambra, com és el factor de la insularitat, que afecta en gran mesura els ciutadans de les Illes Balears, i creiem de gran rellevància centrar tots els esforços a seguir intentant i treballar per pal·liar aquest fet que afecti, com a mínim, en la menor mesura possible.

Com bé hauran pogut observar en el text de la iniciativa, es referència en diverses ocasions la Memòria 2022 del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en la qual s'indica que la justícia té una dimensió de servei públic essencial, ja que, a més del dret que al principi ens hem referit, d'independència judicial, el ciutadà té dret que els conflictes dels quals n'és part, es decideixin en un temps raonable, tal i com s'estableix a l'article 6 de la Convenció Europea de Drets Humans.

En el nostre ordenament constitucional, l'article 24 de la Constitució Espanyola també estableix el dret a la tutela judicial efectiva dels jutges i tribunals en l'exercici dels seus drets i interessos legítims, sense que en cap cas es pugui produir una indefensió. Tal i com es desprèn de l'esmentada

Memòria 2022 del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, en el període de referència es va produir un increment dels assumptes pendents superior en relació als anys anteriors, si bé s'apunta que s'ha produït un important increment en la resolució d'assumptes que revela un notable esforç del personal de l'administració de justícia. Si bé el nombre de jutges per habitant se situa per sobre de la mitjana general espanyola, la peculiaritat insular no permet un aprofitament territorial i igualitari de molts òrgans, al qual s'hi ha de sumar un elevat percentatge de població flotant i resident, juntament amb una taxa de litigiositat superior a la mitjana general, segons se cita a la Memòria esmentada.

La Constitució Espanyola, per la seva part, a l'article 138.1 estableix que l'Estat garanteix la realització efectiva del principi de solidaritat, consagrat a l'article 2 de la Constitució i vetlla per a l'establiment d'un equilibri econòmic adequat i just entre les diverses parts del territori espanyol i atén en particular les circumstàncies del fet insular.

Per tot el que venim comentant, des de l'Estat espanyol és imprescindible que es treballi per minimitzar al màxim les diferències existents d'aquesta insularitat ja comentada, ja que, com a membre de la Unió Europea, resulta obligat, conforme amb els articles 174 i 175 del Tractat fundacional, a promoure la cohesió econòmica, social i territorial, pel que no pot romandre aliè a la labor de reduir les diferències entre el nivell de desenvolupament de les diverses regions.

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, contempla el fet específic i diferencial de la insularitat, el qual ha de condicionar les polítiques públiques de l'administració general de l'Estat, perquè aquestes tinguin en compte la realitat de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Si tornem a la Memòria abans comentada, aquesta conclou que, a la vista de les dades, s'ha incrementat el nombre d'assumptes ingressats, el que implica la necessitat d'un major esforç i dedicació dels magistrats, lletrats i funcionaris. Fa referència al problema endèmic de les Illes Balears, de la interinitat del funcionariat, així com de l'alt cost de la vida, pel que apunta la conveniència d'adequar el compliment de destí per insularitat, per equiparar-lo amb el que cobren els funcionaris que desenvolupen les seves tasques a l'arxipèlag canari, per exemple.

La indemnització per residència que es reconeix al personal del sector estatal de les Illes Balears, està prevista precisament, en atenció al desequilibri que suposa assumir els costos de prestar servei a la nostra comunitat autònoma, en relació amb altres territoris per exemple. Malgrat estar prevista, aquesta és insuficient i les places del personal de justícia no es cobreixen de manera òptima, el que provoca, conforme també amb les dades que s'extreuen de la Memòria, una sobrecàrrega que influeix en la prestació del servei. A més, una vegada cobertes, es produeix una alta rotació, del que també se'n fa ressò la Memòria, que repercuteix igualment en la qualitat del servei públic.

Per aquests motius, resulta necessari estimular l'atracció i permanència dels empleats públics mitjançant els complements que reflecteixin les quantitats, d'acord amb el cost de la vida i la discontinuïtat territorial.

Per tot això, des del Grup Popular presentam aquesta proposta per instar des del Parlament de les Illes Balears el Govern d'Espanya que els funcionaris de l'administració de justícia que presten serveis a les Illes Balears puguin rebre una compensació de les despeses derivades de la insularitat adaptades al cost de vida real d'aquí. Aquesta compensació, com bé s'esmenta, haurà de ser real, justa i efectiva i s'haurà d'incorporar als pròxims pressuposts generals de l'Estat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Nadal. Passam al torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Cano, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CANO I JUAN:

Gràcies, presidenta. La problemàtica al voltant del personal funcionari de l'Administració General de l'Estat a les nostres illes és complexa i va més enllà del plus d'insularitat i la quantia. El meu grup parlamentari es compromet a defensar sempre els drets dels treballadors allà on siguin en igualtat de condicions a tots els territoris. Ara bé, aquest plus no donarà la solució definitiva a un problema que és més complex.

Podem compartir la diagnosi, el problema de la insularitat que ve determinada per les condicions materials a la nostra comunitat autònoma, el problema de l'habitatge, el cost de la vida, que desincentiva els funcionaris que obtenen la plaça a Balears per ocupar-la i, en conseqüència, això genera una baixa fidelització dels empleats públics a la nostra comunitat. També el dèficit a nivell d'infraestructures i de personal tot i els esforços que s'han realitzat al llarg dels darrers anys. Esforços com la major convocatòria d'oferta pública de la història, més del doble de la que va acordar el Govern de Mariano Rajoy en set anys.

Just ahir vàrem conèixer una nova oferta pública, en aquest cas per a les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat per a enguany, amb un total de 5.428 noves places. Després, tots els processos d'estabilització del funcionariat a les administracions, els increments salarials per al personal funcionari. Per tant, hi ha moltes altres mesures que no són únicament i exclusivament el plus d'insularitat i que responen a una visió més estructural d'adequar totes aquestes circumstàncies.

El Govern d'Espanya està compromès amb millorar els complements específics dels llocs de treball oferts als organismes públics a les nostres illes; amb adequar el plus d'insularitat, i s'han plantejat grups de feina per avaluar, sota una sèrie d'ítems i criteris, com ha de ser aquesta actualització.

Sorprèn que en aquest Parlament, a la Comissió d'Economia, els companys del Grup Parlamentari Socialista hagin presentat iniciatives per poder valorar que es calculi el diferencial del cost de la vida i que aquesta PNL s'hagi rebutjat per part del Grup Parlamentari Socialista, per a nosaltres, és important que des del Govern de les Illes Balears es pugui fer una anàlisi de com està aquesta situació, de com és aquest diferencial, i que nosaltres fem els nostres càlculs del que

significa aquesta insularitat, i, desgraciadament, el Partit Popular va votar que no.

I també s'han impulsat altres mesures per part del Govern d'Espanya com que en aquests moments es treballa en un model alternatiu a la taxa de reposició, que no ha permès fer les substitucions de personal que es jubilava, i això farà el sector públic més atractiu i efectiu de cara a la ciutadania.

Abordar també de manera estructural el problema i les solucions donant una resposta a les dificultats que troben els funcionaris per establir-se a les Illes i fomentar la fidelització del personal, sense caure en propostes i solucions màgiques que, al final, són un conjunt de circumstàncies i no només hi ha una única recepta, sinó que sempre s'ha d'abordar des de múltiples punts de vista.

I és curiós que, mentre que el Govern d'Espanya treballa i incorpora any rere any millores en els pressuposts generals de l'Estat, el Partit Popular ha votat en contra d'aquestes millores als pressuposts generals de l'Estat, en contra dels interessos dels funcionaris o d'esmenes per incorporar més compensacions a la insularitat. Quan vostès varen governar amb majoria absoluta, tant aquí com a Madrid, el que varen fer va ser retallar en serveis públics, acomiadar funcionaris i retallar drets, i es varen desmantellar serveis públics que presta l'Estat al territori de les Illes Balears.

Qui era llavors la delegada del Govern, Maria Salom, va presentar fins i tot un recurs contra la carrera professional dels funcionaris de la comunitat autònoma. I al Senat, la passada legislatura, qui era senador en aquells moments, ara diputat, Marí Bosó, a la Ponència d'insularitat del Senat, això sí, quan el Senat no el controlaven vostès i no s'utilitzava d'una manera totalment espúria per a interessos partidistes, varen votar en contra de la defensa del plus d'insularitat per als funcionaris de l'Estat a aquest territori.

Nosaltres, per coherència, votarem que sí a aquesta iniciativa i esperam que a l'hora de la veritat també vostès donin suport als pressuposts generals de l'Estat per poder garantir totes les millores dels funcionaris públics.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cano. Per part del Grup Parlamentari VOX té la paraula el Sr. Rodríguez, per un temps de cinc minuts.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, presidenta. Empezaré por el final del punto único de esta proposición, el que dice: "... y deberá incorporarse a los próximos presupuestos generales del Estado", si es que los hay, porque poco se habla de que este año el presidente del Gobierno ha renunciado a presentar unos presupuestos generales del Estado, veremos si el año que viene convence a alguien para que se los vote y los saca, o si vamos a vivir lo que nos queda de Pedro Sánchez con presupuestos prorrogados.

Ya es casi como un desiderátum el final de esta proposición. Creo que si nos dieron un euro por cada vez que hemos traído a esta cámara, ya sea en pleno, ya sea en

comisión, asuntos sobre la insularidad, el coste de la insularidad, compensar la insularidad, etc., seríamos todos millonarios.

Una vez más volvemos a incidir sobre este tema, que es un tema que es real, que es real, y del que evidentemente tiene mucha responsabilidad el Estado. Y cuando hablo del Estado no hablo del Partido Socialista, hablo del Estado, porque es cierto que los sucesivos gobiernos, sean de izquierdas o de derechas, parece, a veces, que quieren alimentar con grandes paletadas de carbón la máquina del independentismo o del nacionalismo, porque tienen, es cierto, muchas veces un abandono incomprensible de las competencias, las escasas competencias que aún retiene el Estado.

Dicho esto, también tengo que contradecir el tema de que cuando gobiernan unos se hacen recortes, cuando gobiernan otros pues se amplían derechos y se amplían las plantillas de funcionarios. Pongámonos también muchas veces en situación: cuando el anterior gobierno del Partido Popular llega al poder, nos encontramos al borde de la intervención por parte de Europa, los hombres de negro iban a venir aquí a decirnos, como en Grecia, lo que teníamos que hacer, y las cuentas estaban vacías y los cajones llenos de facturas. Porque es que tirar con pólvora del rey es muy fácil, yo me endeudo y ya pagarán mis nietos, mis bisnietos, mis tataranietos, que es la política a la que ustedes están acostumbrados. Lo que decía Margaret Thatcher, el socialismo dura lo que dura el dinero de los demás.

Pero dicho esto, creo que es de justicia. Ya sabemos que esta PNL tiene el recorrido que tiene, no nos vamos a engañar, no creo que cuando esta aprobación llegue a manos del ministro de -muchas comillas- Justicia que tenemos ahora, le vaya a hacer muchísimo caso, pero creo que es de justicia el reclamarlo. O sea, reclamarle al Estado que los funcionarios aquí desplazados vivan en unas condiciones mínimamente dignas, independientemente de que los queramos fidelizar o no, o sea, ya no se trata sólo de ofrecer un caramelito a los funcionarios para que se queden, se trata de que los funcionarios tienen que vivir en condiciones dignas; son servidores públicos, son gente que trabaja para el conjunto de los ciudadanos, y tienen que vivir en unas condiciones dignas.

Y el hecho de vivir en estas islas, todos lo sabemos porque todos vivimos aquí, incurres en una serie de sobrecostes o de gastos que la nómina de un funcionario en Jaén puede asumir y la nómina de un funcionario en Mallorca no puede asumir: la vivienda, la cesta de la compra, el ocio, porque el ocio también es un derecho, o sea, uno no solo tiene que trabajar para poderse comer unos garbanzos, la gente tiene derecho al ocio, a descansar, a tener unas vacaciones, a ir al teatro, a ir al cine. El costo de la vida en Baleares es muy superior al costo de la vida en la mayor parte del resto del Estado español, del resto de España, especialmente la península.

Las Islas Canarias tienen un régimen especial, es cierto que es porque tienen una consideración de ultraperiférico con respecto al territorio de la Unión Europea, etc., bueno, pero el hecho de que todavía no hayamos conseguido la reivindicación de este derecho no quiere decir que tengamos que renunciar a hacerlo. A veces votamos realmente más con un sentido de a

dónde pertenecemos políticamente que a lo que realmente son los intereses de los ciudadanos, y por eso muchas veces así nos va.

En definitiva, yo insto a los partidos de la izquierda a que voten a favor de esta iniciativa que, a fin de cuentas, lo único que pide es una serie de derechos para los funcionarios del Estado, esos funcionarios que ustedes siempre se hinchan el pecho cuando los defienden, pero que a la hora de defenderlos de verdad, depende de quién gobierne en Madrid, se ponen ustedes de perfil.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Ramon, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, ho han dit abans els que m'han precedit, que ja hem debatut una sèrie de vegades les compensacions pel fet insular, ja sigui aquí, en comissió, com en el plenari, i he de dir al Sr. Rodríguez, ja per avançat, que sí que votarem a favor, per suposat, el que sigui -i evidentment als autors de la iniciativa-, tot el que sigui les millores dels funcionaris, perquè és evident que, i jo crec que aquestes dues darreres setmanes amb unes eleccions a la vista n'hem parlat molt del fet insular, però quan parlem del fet insular després hem de fer efectives aquestes no compensacions, no hauríem de dir compensacions, sinó la justícia del fet insular que patim.

I si patim un fet insular, si vivim envoltats de la mar, hem de poder tenir igualtat de condicions, ja siguin laborals, econòmiques o d'infraestructures, igual com altres territoris de la península perquè si no després ens passa que ningú no vol venir a fer feina aquí, però, a més, la gent que també fa feina aquí, funcionaris d'aquí que viuen aquí també tenen greuges respecte d'altres funcionaris de la península.

Per això deia que, tenint en compte a més la particularitat que tenim a aquestes illes amb un cost de vida molt elevat, un cost de l'habitatge molt elevat, defensarem per suposat aquest plus d'insularitat tant als funcionaris de l'Estat com també defensarem els funcionaris que viuen aquí i que ja treballen aquí, perquè tenim unes particularitats i unes singularitats molt diferents a la resta de funcionaris d'altres territoris.

Evidentment, quan parlem de millores en les condicions laborals també parlem de garantir uns serveis públics de qualitat i eficients, perquè tot va de la mà, perquè aquest personal tenguí unes condicions laborals dignes i, com he dit, equiparades.

També hem de tenir en compte que les Illes Balears som la comunitat autònoma que ha crescut més aquests darrers 15 anys. Tenim més de 200.000 habitants, això suposa un 20% del total de població, i això suposa que hem de tenir més funcionaris i personal que estigui a l'administració per pal·liar, per pal·liar no, per donar els serveis públics, com siguin

l'educació, també la salut, la seguretat, la justícia, etc., i aquest augment de la població fa que evidentment haguem de tenir de cada vegada uns serveis públics en condicions.

La Sra. Cano també en feia referència, també tenim un envelliment progressiu d'aquests funcionaris i no hi ha hagut una taxa de reposició, la qual cosa ens fa que encara n'haguem de menester més, i això és una conseqüència que pateix la ciutadania, perquè no tenim uns serveis públics adequats.

Quan el Sr. Rodríguez feia referència que tots, tant el PSOE com el PP han governat a l'Estat, jo em reitere en això, però que, a més, dijous, a la Comissió d'insularitat del Congrés dels Diputats hi ha una iniciativa, per l'estil d'aquesta, per compensar els costos de la insularitat i, a més, fa èmfasi en els de la doble i la triple insularitat que són Eivissa i Formentera, i veurem què es vota a aquesta comissió, perquè és l'espai on també es poden aclarir més qüestions. Evidentment, nosaltres ho hem de reclamar com a Parlament de les Illes Balears, però també és una bona oportunitat per veure dijous què passa a aquesta comissió.

I, si més no, que em queden 30 segons, aprofitaria també per tenir en compte dins aquest punt, que es parla de pal·liar la insularitat dels funcionaris, crec que també s'hauria de tenir en compte el tema dels honoraris dels advocats en el torn d'ofici, però és un incís que he fet a l'exposició.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Aquesta proposició va en la línia absoluta del que hem defensat sempre per a tots els funcionaris de l'Estat, perquè, evidentment, creiem que l'Estat ha de prestar els serveis adequats per a la ciutadania i, evidentment, s'han donat tants arguments ja que és impossible no repetir-se. Per tant, simplement dir que està totalment en la línia, tal vegada ho haguéssim formulat d'una altra manera, però jo crec que la intenció d'això és mostrar la postura del Parlament de les Illes Balears de cara al Govern de l'Estat i, per tant, donarem suport a la proposició.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Castells. Per part del grup proponent, té la paraula el Sr. Nadal, per un temps de cinc minuts.

EL SR. NADAL I BARCELÓ:

Moltes gràcies, presidenta. Bé, vull començar la meua intervenció i agrair a tots els grups el vot favorable. La veritat és que crec que la insularitat al final és un tema que, com bé ja s'ha dit repetides vegades, l'hem dut ja prou vegades a aquest Parlament, però crec que no serà suficient, mai no serà

suficient, hem de seguir en aquesta línia per intentar reduir els seus efectes al màxim.

Contestant una mica el que comentava la Sra. Cano, dient que..., bé, vull agrair també el vot favorable, malgrat tot, diu que això no dona una solució definitiva al problema. Nosaltres realment creiem que es tracta d'un problema complex, està clar, però creiem que la proposta presentada sí que pot ajudar a solucionar-ho i crec que és de justícia, com a mínim, demanar-ho, crec que és el mínim que podem fer.

També està clar que s'han realitzat esforços els darrers anys i està clar que s'ha de seguir, jo crec, en aquesta línia. Crec que és important.

Bé, diu que el Govern d'Espanya està compromès amb adequar aquest plus d'insularitat i també em parlava dels pressuposts generals de l'Estat, a veure si hi votariem a favor o no. Primer de tot, crec que s'han de presentar aquests pressuposts, així que ja ho veurem, no entraré massa en aquest tema i no repetiré tampoc el que ha dit el Sr. Rodríguez, però crec que és obvi que després també el tema de les retallades de què em parlava, la situació era completament diferent i tots ho sabem.

Res, finalment només, MÉS per Mallorca és important el que deia la Sra. Ramon que per mor del cost de la vida d'aquí, en part també derivat d'aquesta insularitat que comentàvem, és normal que els funcionaris siguin més reticents a venir a treballar aquí i jo crec que això és el que hem d'intentar evitar. Aquesta proposta també crec que ajuda i, a part d'això, també intentar retenir ja els que tenim aquí.

Així que, bé, repetir les gràcies a tots els grups i moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Nadal. Passarem, acabat el debat, a la votació de la Proposició de llei RGE núm. 6792/24, amb un únic punt. Votam.

En conseqüència, queda amb 13 vots a favor, i, en conseqüència, queda aprovada la Proposició RGE núm. 6792/24, relativa a garantir una insularitat digna als funcionaris de l'administració de justícia que presten els seus serveis a les Illes Balears.

2) Proposició no de llei RGE núm. 6865/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa que el Ministeri de Justícia procedeixi a la dotació de l'espai necessari per fer efectiva la promesa Ciutat de Justícia de Palma.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 6865/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa que el Ministeri de Justícia procedeixi a la dotació de l'espai necessari per fer efectiva la promesa Ciutat de Justícia de Palma.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Gil, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

Bien gracias, presidenta. Esta proposición no de ley, esta iniciativa, igual que la anterior, trae causa de la última memoria del TSJ, que es la máxima autoridad judicial en la comunidad autónoma. La memoria correspondiente a 2022 habla de la necesidad perentoria de contar con un nuevo edificio para la Audiencia Provincial. La sede del TSJ y de la Audiencia Provincial de Baleares está en el Palacio de Justicia, que es un edificio emblemático, histórico, pero con una excesiva ocupación. Allí se acoge el TSJ, la Audiencia Provincial, las dependencias del Ilustre Colegio de Abogados de las Islas Baleares, el de Procuradores, también de las Islas Baleares, el grupo de Policía Judicial de la Guardia Civil y también el gabinete de prensa del TSJ.

La memoria correspondiente a 2022, se hace eco textualmente, de “la carencia de espacio en este edificio, que genera inidoneidad funcional e incomodidad”. De modo que demanda algo muy razonable, que es un espacio propio para la Audiencia Provincial. Entre las molestias e incomodidades que cita la propia memoria, se encuentran: las disfunciones en el trabajo de los funcionarios, especialmente para atender consultas; alude a que el aumento de procesos con múltiples acusados o acusaciones, evidencia las limitaciones; tanto es así, que ha habido que trasladar alguna de estas macro causas, o macro procesos a una sala polivalente de Sa Gerreria, que sí que tiene posibilidades de acoger juicios de suficiente envergadura.

Por todo ello la memoria concluye y también textualmente, dice que “se precisa un nuevo edificio que albergaría la Audiencia Provincial y los juzgados penales”. Teniendo en cuenta también que los juzgados penales que están en Vía Alemania, también tienen una alta ocupación que no garantiza satisfactoriamente la impartición de justicia. Además, se alojarían en este nuevo edificio judicial, los órganos hoy dispersos en otros inmuebles alquilados.

Con el objeto de paliar esta deficiencia, el 2 de diciembre de 2022, Pilar Llop, titular del Ministerio de Justicia, por aquel entonces, Francina Armengol, quien fuera presidenta de la CAIB, José Hila, quien fuera alcalde de Palma y Aina Calvo, quien fuera delegada del Gobierno en las Islas Baleares, anunciaron solemnemente en el Salón de Plenos del Ayuntamiento de Palma la inminente adquisición de un solar apto para implantar, para instalar allí la Ciudad de la Justicia. Para su adquisición, según la ministra Pilar Llop, el Ministerio de Justicia había suscrito un acuerdo con la SAREB, por un precio de 4,7 millones de euros, para 212.825 m² de suelo urbanizable.

Sin embargo, a pesar de haberse anunciado esta adquisición a bombo y platillo, el Estado todavía no ha adquirido los terrenos para la construcción de la Ciudad de la Justicia. Esta situación ha elevado las críticas de todos los estamentos y operadores judiciales. Carlos Gómez, que es el presidente del Tribunal Superior de Justicia y la Juez Degana de Palma, Sonia Vidal. Según esta última, dice también: “la situación es precaria, y desde Madrid no hay ningún interés especial en su solución”.

Sea como fuere, la realidad es que no se ha convocado el concurso de ideas, y mucho menos se han adquirido los terrenos para ubicar la Ciudad de la Justicia, y en las sucesivas memorias anuales una y otra vez, se repite que se necesitan espacios para ubicar juzgados en Baleares.

Así tenemos una evidente falta de espacio, de manera que el servicio público, que es la justicia, no se presta con las debidas garantías, y mientras, la promesa anunciada sigue congelada. De ahí que el partido del Grupo Popular presenta una proposición no de ley con un único punto que dice que “el Parlamento de las Illes Balears insta al Ministerio de Justicia a materializar el compromiso que mantiene con el ámbito de la justicia en las Islas Baleares y proceder de inmediato a la adquisición de los terrenos en los que debe ubicarse la Ciudad de la Justicia de Palma. Todo ello con arreglo al acuerdo suscrito entre el propio Ministerio de Justicia y la SAREB.”

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gil. Passam al torn de fixació de posicions i per part del Grup Socialista, té la paraula la Sra. Cano, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CANO I JUAN:

Gràcies, presidenta. Compartim que els edificis dels jutjats, presenten una excessiva dispersió i mancances d'espai suficient i adequat, així com deficiències en relació amb la normativa tècnica exigible, a més a més, si hi ha previsions de creació de nous òrgans a curt i mitjà termini.

La ministra de Justícia, Pilar Llop; el batle de Palma, José Hila; la presidenta Armengol, o la delegada del Govern, varen presentar, efectivament, com deia la Sra. Gil, el projecte de construcció de la nova Ciutat de la Justícia, perquè es va considerar que aquell projecte havia de donar resposta a aquesta situació i donar així una bona prestació a la ciutadania. A dia d'avui, des del Govern d'Espanya es treballa en l'obtenció d'uns terrenys de la SAREB on edificar aquesta Ciutat de la Justícia, a fi de concentrar la planta judicial de Palma a 3 o 4 edificis, en condicions d'espai, instal·lacions adequades i amb espai de reserva per a futurs creixements.

Atès que l'Ajuntament de Palma no disposa de cap espai d'uns 40.000 m² d'edificabilitat per als òrgans judicials existents, més un marge de creixement futur, va sorgir l'opció d'uns terrenys a la zona de Son Pardo, de titularitat de la SAREB. Actualment es treballa per dur a terme l'operació immobiliària de compravenda dels terrenys, per a la ubicació futura del nou edifici dels Jutjats de Palma. Analitzada la situació per part del ministeri i tenint en compte els immobles disponibles, en aquests moments el nombre d'òrgans judicials i les previsions de creixement a mitjà termini, es planteja com a opció més adequada agrupar per jurisdiccions homogènies, fent servir els immobles actuals i creant un nou edifici dels jutjats. El nou edifici dels jutjats es destinaria a jutjats del Civil, de Menors, Fiscalia i Institut de Medicina Legal.

La inversió per a la creació del nou edifici de Palma, no es pot iniciar fins que l'operació immobiliària de les parcel·les sigui formalitzada i afectada al Ministeri de Justícia. Un cop que el Ministeri de Justícia estigui en disposició d'aquestes parcel·les, es procedirà a la licitació del contracte de serveis per triar la proposta més idònia i contenir els òrgans judicials. Per tant, des del Govern d'Espanya es manté aquest compromís i esperem que puguem veure el més aviat possible aquest projecte, una vegada que s'hagi afectat la parcel·la, al Ministeri de Justícia i es pugui després fer la redacció del pla.

Votarem que sí a aquesta proposició no de llei.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cano. Passam al Grup Parlamentari VOX. Té la paraula el Sr. Rodríguez, per un temps de cinc minuts.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Muchas gracias, Sra. Presidenta. Bueno, nos encontramos ahora ante otra de las patas de esta silla, como hemos tratado el tema anterior, los problemas que tiene la justicia en este país y tiene muchos, y tal vez uno de los más importantes sea que una justicia que no es rápida, en realidad acaba no siendo justicia. Es cierto que podemos cada vez intentar mejorar las condiciones de trabajo de la justicia, hacer nuevos edificios, contratar más personal, etc., pero estamos muy habituados a hablar de la judicialización de la política y poco se habla de la judicialización de la vida social, ordinaria y normal.

Muchos temas que antes no acababan en los tribunales, ahora acaban en los tribunales. Hemos pasado de resolver muchos conflictos en la vía privada, a acudir a los tribunales. A pesar de que hicimos esa modificación, yo no soy jurista, pero más o menos se de que va, de los juicios rápidos, nada tienen que ver con esos juicios que vemos en las series americanas, donde llega un borracho delante del juez que acaba de ser detenido, se le impone una justicia..., una sentencia de mazo y siguiente. Estamos hablando de un proceso que dura semanas, para temas, evidentemente, de delitos menores.

Deberíamos empezar a reflexionar en esta judicialización de todos los aspectos de nuestra vida y garantizar la suficiente rapidez, para que esta justicia, además, sea realmente justicia, porque el hecho de procesos que se alargan indefinidamente en el tiempo, al final solo benefician a quien se los puede permitir, que son los que tienen dinero, abogados, etc., y perjudica a los que no. Podemos, insisto, votaremos a favor de esta proposición de mejorar las condiciones de estos edificios.

Cualquiera que haya visitado los juzgados, tanto la Audiencia, como los juzgados de Vía Alemania, sabe que las condiciones no son ni de lejos las óptimas, ni siquiera lo son en Sa Gerreria, que es un edificio nuevo, pues imagínense en estos edificios, además con las limitaciones que tienen a la hora de hacer reformas, por tratarse de edificios protegidos históricos.

Y, evidentemente, mejorará la eficacia de nuestra justicia el hecho de que estén concentrados, todos o en parte, los diferentes servicios, en un único edificio o en edificios anexos, de esto no nos cabe ninguna duda, y además con las mejoras

tecnológicas y adaptación de los espacios para la utilización de todas las nuevas tecnologías.

Pero -repite- al final si... tendremos que llegar a reflexionar porque realmente en este país la justicia no funciona y no solo es un tema de medios, es un tema de todo nuestro sistema judicial, de nuestra legislación y de cómo tratamos realmente cualquier conflicto al final en la vía civil, mercantil, penal, etc.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Ramon, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, presidenta. Crec que a l'exposició anterior també podríem dir que no només ens fan falta salaris dignes, sinó també llocs, infraestructures dignes perquè es pugui desenvolupar tant la tasca correcta dels funcionaris, com també l'atenció cap als ciutadans i ciutadanes. Jo tampoc no m'allargaré molt, perquè també donarem suport a aquesta proposició.

Sí que m'agradaria fer una reflexió, i crec que toca, no perquè, evidentment, sigui imminent, però sí que és important que comencem a reflexionar... i sobretot quan parlem d'aquestes qüestions, de la importància de fer efectiu el traspàs de les competències que marca el nostre Estatut d'Autonomia en temes de justícia, perquè som conscients i hem de ser conscients que totes aquelles coses que puguem treballar i donar el servei des de la proximitat a la ciutadania, en aquest cas, en les competències pròpies d'aquesta comunitat autònoma, hi ha un servei més eficient i més proper als veïnats i veïnades.

Evidentment, som conscient o som conscients que és un procés a llarg termini, però fa des de l'any 1983 que tenim un Estatut d'Autonomia i unes competències sense traspasar una, de les quals és la justícia. Evidentment, no... no és d'avui per a demà, però ja anam un parell d'anys enrere, i crec que ens hauríem de començar a plantejar de bon de veres aquesta situació. I, sobretot, també tenint en compte que, quant als càlculs o als estàndards que marca la directiva europea, ens farien falta, aquí també a les Illes Balears, dos jutjats més de violència de gènere a Palma, vuit jutjats del mercantil, sis de primera instància i família, un del social i dos de contenciosoadministratiu, si tenim en compte la població que tenim i les necessitats que tenim com a ciutadans i ciutadanes.

Ho deix així enlaire perquè és important que pensem en la necessitat real que tenim i de fer efectiva simplement una cosa que marca el nostre Estatut d'Autonomia.

I anunciam -com ja he dit- el nostre vot favorable i fins aquí la intervenció.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. Té la paraula la Sra. Gil, del grup proposant, per contradiccions, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GIL I MEMBRADO:

Gracias, presidenta. Agradezco a todos los grupos el soporte dado a la iniciativa. A la Sra. Cano, compartimos el diagnóstico de la situación, es decir, es evidente y en esto, pues, creo que todos compartimos que hay una evidente carencia de espacios y la necesidad de paliarla.

Comprobamos también que se está trabajando en ello, con lo cual..., bueno pues, en principio estas cosas van despacio y agradecemos las explicaciones que nos ha dado. Sí que es verdad que no está de más también reiterarlo y recordarles que es una promesa no cumplida y que es muy necesario para la justicia de esta comunidad tener los espacios necesarios para realizar sus funciones, que, en definitiva, es impartir justicia.

En cuanto al Sr. Rodríguez, comparto también su diagnóstico de que una justicia lenta no es justicia; comparto también igual que haya una judicialización excesiva y una medicalización excesiva, es decir, estamos ahora un poco en este momento que quizás las necesidades del ciudadano no son acordes a los medios humanos y materiales con los que contamos, además en el caso de la justicia hay una precarización absoluta, la Sra. Ramón hablaba de la situación de los abogados, de los letrados de guardia, posición que comparto totalmente y que quizás tendríamos que plantear una iniciativa en este sentido porque tiene toda la razón.

Luego, sí que es cierto, no sé, Sr. Rodríguez, si el espacio ayudará, pero es una pata también, por lo tanto, esta iniciativa va de espacios, antes hemos hablado de insularidad digna, y otro día también hablaremos de la necesidad de más juzgados, que es algo que nos decía la Sra. Ramón, y también de las carencias de juzgados. Es evidente, y además así lo pone de manifiesto también la Memoria de 2022 del TSJ.

Es necesario también, como la portavoz de MÉS per Mallorca nos recordaba, salarios dignos, más infraestructuras, todo tiene que ir unido.

En cuanto a las competencias a largo plazo, no es tema de esta iniciativa, pero, bueno, entiendo también lo que nos lanza. Sí que es cierto que yo creo que es más importante acudir a lo inminente, actualmente tenemos que mejorar los medios humanos y materiales para la justicia que ahora tenemos aquí, porque es una justicia que está en la UCI y, lógicamente, de cara al futuro, pues, cualquier propuesta o cualquier mejora a medio o corto plazo que redunde en beneficio de la justicia, pues, la debatiremos y, en su caso, pues, saldrá adelante, pero todo sea bienvenido en pro de una justicia digna.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gil. Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 6865/24, amb un únic punt. Votam.

12 vots a favor.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 6865/24, relativa que el Ministeri de Justícia procedeixi a la dotació de l'espai necessari per fer efectiva la promesa ciutad de la justícia de Palma.

No havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Molt bon dia a tothom.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
